

NOSTALGIJA

NOSTALGIJA...

U ovoj priči moram priznati da se kod mene javlja nostalgija, ali ne za sustavom u kojem smo živjeli, jer on nije bitan, nego za dječjom bezbrižnošću koju imaš kao dijete. Ona se osjeti dok ne zakoračiš u dio života gdje ta bezbrižnost prelazi u brigu o životu. Tu ću opisati usporedbe prijašnjeg i današnjeg vremena.

Kako smo prije živjeli, kao što sam u prijašnjem tekstu napisao, kupanje je bilo samo nedjeljom, ali svi su tako radili. Tijela su bila imuna. Sjećate se da se voda pila iz bunara, koja je vjerojatno bila puna bakterija, i samim time tijelo je razvilo mehanizam otpornosti na takvu vrstu zagađene vode. Bili smo manje bojažljivi zbog toga. Danas je sve kao da živimo pod staklenim zvonom. I po meni, tu nastupaju problemi. Sjećam se kupanja na Kupi gdje bih tijekom dana, barem litru te iste Kupe popio, kada se zagrcnem, sigurno deset puta dnevno. Preko puta bolnica ima svoju kanalizaciju, uzvodno dvije gradske kanalizacije, a nama ništa. Onda dođe netko prvi put se okupati i odmah bolesti, groznice itd.

Jeli smo neoprano voće i povrće šuljajući se po noći tuđim dvorištima i vrtovima. A danas dam čovjeku pivo iz limenke, a on me zamoli da mu operem gornji dio limenke

jer je pun bakterija. Naravno, da mu to napravim. Po meni je to malo suludo.

Svi se lickaju s neakvim kremicama, ne bi li im koža bila sjajna i elastična. Ljudi stare i tu nema ništa loše. To je proces življenja kojeg ne možemo zaustaviti niti na koji način. Trebamo se prepustiti tom procesu. Više od svega nas uništava stres, žderanje i slične stvari. Trebamo usporiti. Jebeno usporiti.

Mislim da teško možemo, jer je naš ego narastao u zadnjih par desetljeća i moramo biti najbolji. Prosječnost je postala najprihvatljivija. Po meni je najzdravija za živjeti život. To vam garantiram. Ali svi moramo imati najbolje i bolje od toga, jer i to postoji. Napravljeno za one koji misle da su nedodirljivi, a u biti su narcisoidne budale koje će same krepat. S nitkim blizu sebe. Bez prijatelja.

Ne možete kupiti sreću. Sjetite se onih siromašnih dječjih lica Afrike koja s takvim iskrenim smijehom i zadovoljstvom trče oko nove pridošlice u njihovo selo. Mogu li naša djeca to? Kraj svih stvari što posjeduju. Ne mogu, a imaju sve. U biti nemaju ono najbitnije. Veselo djetinjstvo, puno igre i zabave. Samo mobiteli i to ne bilo kakvi. Pa plejke, kompo-vi. Jedina njihova prednost je ta što su “pametniji” od nas

u toj dobi, jer im je informacija dostupna. Pitanje je, je li ta informacija i neophodna? Za djetinjstvo ispunjeno igrom i zabavom, nije. Nas je razveselio jedan crtić u 7 i 10, poslije dnevnika. I to samo jedan od pet minuta. Oni imaju desetak programa gdje se vrte crtići i onda mi kažu da nemaju što gledati. A kad im ja kažem ovo gore spomenuto, s jednim crtićem dnevno, gledaju me kao da sam lud.

Naši roditelji su još bolje i kvalitetnije živjeli. Ali nije tolika razlika kolika je danas između nas i naše djece. Ako im zabranim to sve gore nabrojano, onda ga izdvajam od vršnjaka na negativan način i kroz neko vrijeme od njega bih napravio nepismenog mladića koji se ne zna služiti računalom. Nije ni to rješenje. Danas je sve previše ubrzano, a za to ćemo sigurno platiti cijenu življenja prostim životom, gdje te sitnica može veseliti. Kada mi je moj otac išao kupiti prvi bicikl, ja nisam spavao cijelu noć. Danas ja svom kupim, a on se ne veseli koliko sam se ja veselio kada sam dobio žvake Efektu ili Dubble Bubble. Kako to zaustaviti, teško ili točnije nikako. Da se s malo u biti dobiva više. To im je teško razumjeti, ne samo djeci, već i nama odraslima.

Je li to sve ispravno? Donosi li nam ta sva tehnologija toliku korist u što vjerujemo? Hoćemo li platiti cijenu u bu-

dućnosti? Jesmo li postali robovi banaka s kojima poslujemo, tj. čiji smo klijenti? Ne samo mi, nego i države. Hoće li banke i druge korporacije upravljati državama, indirektno i našim životima? Hoće li se možda u budućnosti Hrvatska zvati Hrvatska Siemens d.d.? Vjerojatno od gore navedenog, većina toga će se dogoditi.

Nisam po prirodi pesimista niti veliki optimist. Najprije realist. Mislim da brzamo. I na to ne možemo utjecati. Mi ćemo još donekle proživjeti život u kojem danas ima tračak slobode. A naši klinici? To ne mogu zamisliti.

Vratimo se prošlosti. Prošlosti koju ne možemo promijeniti. Takva je, kakva je. Po meni, puno zdravija za nas, naša tijela i mozgove koji su donekle bili oslobođeni tolikog stresa i obaveza da bi zadovoljili druge, prije sebe samih. Tog neponovljivog djetinjstva, kojeg se rado sjećam i kao što sam napisao, u meni budi nostalgiju. Ta zezancija koju ne možemo nikad više ponoviti. Ta druženja do kasno u noć, sjedeći na trotoaru i uživajući u toj noći kroz bezbrižne priče. Igranje skrivača svaku večer. Vožnje biciklom poslije ljetnog pljusk a i gađanja svake veće lokve vode, da te što više zašprica i smoći. A navečer ide nogomet. Kada to sve prođe, zabavljamo se šuljajući se po tuđim dvorištima. Bili smo djeca kojoj ništa nije

falilo. Kada su me roditelji zvali u kuću da nešto pojedem, ja sam jeo taj pripremljeni sendvič i gledao kroz prozor ekipu ne bi li mi što promaklo. Imali smo sve. Imali smo djetinjstvo. Imali smo sreću.

Povijest se ne može ponoviti, budućnost ne možeš pogoditi, možda predvidjeti u nekim malim sekvencama, npr. poslovnim, ali ne više. Ostaje nam sadašnjost koja je jedina stvarna i koju trebamo razumjeti da nju jedino možemo živjeti. Tako si možemo pomoći. Živjeti sadašnji trenutak. Meni se jučer ujutro pokvario stroj u radioni. Nož za rezanje papira. To je već popodne, prošlost. Ne znam hoće li se uspjeti popraviti. To je budućnost. Ja sjedim na terasi i naravno da me sve to sekira i da se tom sekiracijom umaram i psihički i fizički. I onda se zamislim. Ne mogu ništa promijeniti, niti znam kakav će ishod sutra biti. Sjedim i pitam se što mi u ovom trenutku fali, ništa. Sjedim, uživam s balkona gledajući prekrasnu prirodu, ispijajući piće i pitam se zašto da se sekiram kad na to što se dogodilo trenutačno ne mogu utjecati. Nije lako se dovesti u tu poziciju i potisnuti misli o tom kvaru stroja i opravdavanju strankama zašto nije na vrijeme gotova njihova narudžba. Znam da će se to dogoditi. To su one male sitnice koje možete predvidjeti u budućnosti. Ali opet ponavljam, to će se dogoditi sutra. Možda stroj proradi i sve zavr-

šim u roku. Taj dio ne znam. Opet se vraćam sadašnjem trenutku i slušanju cvrčaka i toj prekrasnoj prirodi, samo da je manja vrućina, bilo bi idealno. Kratak je život. Najbolje smo preživjeli, neponovljivu mladost. Ostaje nam drugi, teži dio života. Treba se potruditi i doživjeti ga jedino ispravno, kroz sadašnji trenutak. Zapitajte se dok ovo čitate: “Što mi sada fali? Imam li sada sve potrebno? Sjedim i čitam.” Odgovor je da vam ništa ne fali, ako izostavimo prošlost i budućnost.

Zašto ovaj gore odlomak? Da nam pomogne, barem meni, da odmaknem negativne misli što me prožimaju. Da barem malo bude lakše. Kada sam gledao TV i na njemu nekakav prijenos koncerta ili techno partyja, zasuze mi oči, shvativši da to neću nikada više ponoviti u onom mladenačkom smislu, kada nam je noć prekratka. Sada odem na koncert sa suprugom i društvom, odgledamo to, maznemo koju butelju i kući. Ali nije to ni blizu pripremama i iščekivanju partyja na koji odlazimo puni pozitivne napetosti i radoznalosti, kako će biti, a uvijek je bilo super.

Prije sam brojao dane do petka kada ću izaći van u grad. Koji nikako da dođe. Jednostavno, neponovljivo. Makar je bio rat, mi smo se snalazili na razne načine. Nije nam bilo loše. Imali smo uvijek soluciju za sve i nikada nismo kući dolazili

prije jutra. Skupljali smo se kod Đanija da pojedemo prefini vrući kruh, netom ispečen. Mladost. Bila nas je brigada. Mali smo grad, pa se svi poznajemo. Uživali smo.

Kako to našoj djeci prenijeti (možda izostaviti partyje)? Teško. Mi smo generacija X. Po meni, trenutačno najbolja generacija uz prijašnju, Baby Boomer. Današnja generacija Z koja ima između 7 i 24 godine je po meni inertna, misleći da je najpametnija, povodeći se onim jadnim clipovima s YouTubea. Da moraš imati sve ili si ništa. Ne mogu svi imati sve. I tu dolazi do razočarenja. Odbacivanja tebe od drugih koji to djelomično i imaju, ali ne svojom zaslugom, već roditeljskom. I ja sam imao i to dosta. Špricu od auta, BMW 325i koja je bila pojam. A kada si se provezao takvom špricom, to ne možeš usporediti niti s današnjim Ferrarijem. Istovremeno sam imao i Fićeka u kojem sam se vozio i to je bilo normalno, bez srama. Danas klinci moraju imati Porschea i to ne na leasing, već mora biti upisano njegovo ime u prometnu, jer ako nije, to nije to.

Ja sam svojoj djeci želio priuštiti sve, ako ne i više nego što je moj otac meni, a priuštio mi je puno. Sada kada o tome razmišljam, nisam u pravu. Ne sjećam se kada sam dobio taj auto, ali se sjećam djetinjstva kada smo otišli u ribolov ili na

kampiranje. To je ono što ima vrijednost. To budi tu nostalgiju o kojoj pričam.

Možda se kose nekakvi komentari koje sam napisao, ali tako je bilo. Moram odvojiti djetinjstvo od mladosti. U mladosti sam imao dosta materijalnog. Ali svi prijatelji su ostali i kada sam imao puno i kada nisam. To je ono bitno, jako bitno. Makar ti se nameću nepoznati ljudi kada imaš. Ja sam to izbjegavao. Imao sam svoje prijatelje, one s kojima sam odrastao i one koji su mi postali prijatelji kada je rat počeo i prognani su iz Petrinje. I oni su mi i danas prijatelji i kumovi. Par njih, jer imam tu sreću. Prijatelji iz djetinjstva su neponovljivi prijatelji. To je tako. To se ne može poništiti ili izbrisati. To je uklesano u nama. I kada ih vidim nakon dugo vremena, osjetim taj isti glas, te iste pokrete, tu njihovu posebnost ili jedinstvenost. Ne moram se praviti da sam ono što nisam. Budem ono što jesam. Njihov, kao i oni moji stari prijatelji.

Još ću pisati o prošlosti, jer sam puno dobrih stvari proživio i šteta je ne prisjetiti se toga. I sigurno će onima s kojima sam to proživio biti gušt to ponovo proživjeti kroz napisani tekst.

U ovoj priči sam se dotakao svega i svačega. Ima početak, ali nema kraj. Kraj ću u idućim tekstovima detaljno opi-

sati. Smatrajte ovo uvodnim tekstom o puno tema o kojima ću pisati.

Do skorog viđenja, pozdrav! Miro.